

SPRAWOZDANIE

z działalności Polskiego Towarzystwa Geologicznego w roku administracyjnym 1947/48.

W ciągu roku sprawozdawczego Zarząd Pol. Tow. Geol. pracował w składzie wybranym na Walnym Zgromadzeniu w Kielcach w sierpniu 1947 r.: przewodniczący prof. dr Marian Książkiewicz, wiceprzewodniczący dyr. P. I. G. Jan Czarnocki, członkowie Zarządu: dr Kamila Ciszewska (skarbnik), prof. dr Marian Kamiński, dr Kazimierz Maślankiewicz (I sekretarz), prof. dr Edward Passendorfer, prof. dr Jan Samsonowicz, mgr Stanisław Siedlecki (II sekretarz), doc. dr Henryk Świdziński, prof. dr Józef Zwierzycki oraz doc. dr Bronisław Halicki jako przewodniczący Warszawskiego Oddziału P. T. G.

W roku sprawozdawczym rozpoczęto druk tomu XVII Rocznika P. T. G. za r. 1947. Druk odbywa się w Toruniu w małej drukarni, przez co postępuje bardzo powoli. Do czasu zamknięcia okresu sprawozdawczego wydrukowano 7 arkuszy. Ukończenie druku tego tomu spodziewane jest w grudniu 1948 r. Ponadto zbierane są już materiały do tomu XVIII za r. 1948 oraz do specjalnego tomu Rocznika poświęconego wspomnieniom o zmarłych w okresie wojennym geologach polskich.

Szczególną uwagę poświęcił Zarząd sprawom wymiany czasopism. Biblioteka P. T. G., która zaczęła rozwijać się pomyślnie przed wojną, została zdekompletowana, wiele tomów, a nawet całe komplety czasopism zostały z niej zabrane przez władze niemieckie.

Starania Zarządu poszły w następujących kierunkach: 1) odzyskać utracone czasopisma drogą rewindykacji, 2) uzupełnić utracone czasopisma, o ile nie uda się ich zrewindykować, przez zwrócenie się do odnośnych instytucji zagranicz-

nych o ich powtórne nadesłanie, 3) nawiązanie kontaktów wymiennych z instytucjami i towarzystwami, z którymi Pol. Tow. Geol. było w stosunkach wymiennych przed wojną, 4) nawiązanie nowych stosunków wymiennych, 5) uzyskanie, drogą wymiany roczników, które ukazały się w latach wojennych.

Drogą rewindykacji uzyskano kilkanaście zaledwie tomów, natomiast wiele towarzystw i instytucji naukowych zagranicznych zgodziło się uzupełnić zarówno straty wojenne jak również nadesłało swoje wydawnictwa, które ukazały się w latach wojennych. W roku sprawozdawczym od 74 towarzystw i instytucji uzyskało P. T. G. 489 tomów; zwróciliśmy się o wymianę do 43 instytucji, z którymi przed wojną P. T. G. nie było w stosunkach wymiennych i od większości otrzymaliśmy już czasopisma albo obietnice nawiązania stosunków wymiennych. Z instytucji, które zechciały uzupełnić Towarzystwu straty wojenne i nadesłały bardzo hojnie swe wydawnictwa należy wymienić: Statny Geologický Ustav w Pradze, Węgierski Państwowy Instytut Geologiczny, Rumuński Instytut Geologiczny, Zakład Geologii Uniwersytetu w Lyon, Włoskie Towarzystwo Geologiczne, Instytut Paleontologiczny Akademii Nauk w Moskwie, Norweski Instytut Geologiczny, Amerykańskie Towarzystwo Geologiczne, Szwedzki Państwowy Instytut Geologiczny, Instytut Geologiczny Uniwersytetu w Uppsala, Francuskie Towarzystwo Geologiczne.

Naogół wymiana rozwija się pomyślnie, ale kontynuowanie tej akcji jest możliwe o ile Rocznik P. T. G. będzie wychodził regularnie i o ile będzie zawierał obszerniejsze streszczenia w językach obcych. Również wskazane jest zwiększenie objętości Rocznika.

Podobnie jak w latach poprzednich Towarzystwo Geologiczne odbywało posiedzenia naukowe. W r. 1947/48 ogłoszono w Krakowie 11 referatów naukowych, mianowicie:

- 1) Mgr Zdzisław Bąkowski — Ekologiczna metoda stratygraficznych badań pyłkowych, dn. 24 listopada 1947.
- 2) Dr Adam Tokarski — Problem Ciekłina, dn. 1 grudnia 1947.
- 3) Mgr Tadeusz Wieser — Badania nad egzotykami w skałach karpaccich, dn. 8 grudnia 1947 r.

4) Prof. dr Romuald Rosłoński — Bilans wodny dorzecza i metoda jego obliczania, dn. 15 grudnia 1947 r.

5) Prof. dr inż. Andrzej Bolewski — Gospodarcze znaczenie wytwórczości mineralnej w Polsce, dn. 19 stycznia 1948.

6) Prof. dr inż. Roman Krajewski — Osuwisko na kopalni węgla brunatnego w Turowie, dn. 26 stycznia 1948.

7) Dr Jan Wdowiarz — Centralna depresja Karpat w okolicy Leska-Rozwój warstw krośnieńskich w Karpatach, dn. 15 lutego 1948.

8) Dr Andrzej Oberc — Stratygrafia warstw krośnieńskich na podstawie minerałów ciężkich, dn. 23 lutego 1948.

9) Mgr Stanisław Siedlecki — Problem zsuwów podwodnych, dn. 1 marca 1948.

10) Prof. dr Marian Książkiewicz — Stratygrafia serii magurskiej na północ od Babiej Góry, dn. 8 marca 1948.

11) Mgr Stanisław Siedlecki — Niektóre problemy geologiczne obszaru między Chrzanowem a Kwaczałą, dn. 22 marca 1948.

Oddział Warszawski odbył pięć posiedzeń naukowych, na których wygłoszono następujące referaty:

1) 14. VI. 1947 — dr W. Pożaryski: «Geologia złóż fosforytowych na NE zboczu gór Świętokrzyskich».

2) 25. X. 1947 — Doc. dr B. Halicki: «Koncepcja i auto-sugestia pracy naukowo-badawczej».

3) 13. XII. 1947 — Mgr K. Pożaryska i dr B. Halicki: referują nowe mapy syntetyczne Ameryki Pn.: geologiczną i glaciologiczną wyd. 1946.

4) 13. II. 1948 — Mgr Z. Mossoczy: «Pierwsze wiadomości o górnictwie w Złotym Stoku i ich znaczenie dla historii górnictwa polskiego».

5) 29. IV. 1948 — Mgr K. Pożaryska: «Stratygrafia pleistocenu w dolinie dolnej Kamiennej».

W związku z uchwałą Walnego Zebrania w Solicach, Zarząd kontynuował prace przygotowawcze do wydania podręcznika Geologii Polski. Odbyto w Warszawie w grudniu 1947 r. zebranie autorów poszczególnych rozdziałów, redakcja wydawnictwa znajduje się w rękach prof. J. Samsonowicza. Na styczeń 1949 przewidziany jest termin oddawania rękopisów.

W związku z zagadnieniem programu i ilości godzin z zakresu nauk geologicznych na Wyższych Uczelniach Technicznych, P. T. G. wyłoniło komisję pod przewodnictwem prof. Kamińskiego, która opracowała wnioski i memoriały zgłoszone w ministerstwie Oświaty i w Państwowej Radzie Geologicznej.

W roku sprawozdawczym Ministerstwo Oświaty ufundowało 3 nagrody za najlepsze prace z dziedziny nauk geologicznych, przygotowane po wrześniu 1939 r. Wyłoniona Komisja Zarządu przedstawiła 5 prac do nagrody. Ministerstwo Oświaty ustosunkowało się pozytywnie do wniosku i przyznało:

1) Dwie pierwsze nagrody prof. F. Biedzie za pracę p. t. «Stratygrafia fliszu Karpat Polskich na podstawie dużych otwornic», oraz prof. K. Smulikowskiemu za pracę p. t. «Studia petrologiczne obszarów granitowych na pn. zach. Wołynia» i «Notatki petrologiczne z okolic Korca i dol. Słuczy».

2) Dwie drugie nagrody doc. dr B. Kokoszyńskiej za pracę p. t. «Kreda dolna Karpat» i prof. dr Z. Pazdrze za pracę «Jednostki tektoniczne w budowie Opola małego i facje ich rozwoju».

3) Trzecią nagrodę dr A. Tokarskiemu za pracę «Ramowa tektonika Karpat Jasielskich» i «Grojec i okna Żywieckie».

W roku sprawozdawczym ilość członków P. T. G. wzrosła o 11 i wynosi obecnie 218.

Doroczne Walne Zebranie P. T. G. odbyło się dn. 5 lipca we Włocławku w czasie Zjazdu Pol. Tow. Geol. Członkowie zebrani w ilości 61 osób po otwarciu Zjazdu uczcili pamięć zmarłych członków A. Kelusa i F. Strońskiego. Następnie przewodniczący złożył sprawozdanie z działalności P. T. G. za r. 1947/48; na wniosek Komisji Rewizyjnej udzielono Zarządowi absolutorium. Po dyskusji nad sprawozdaniem prof. dr Walery Goetel zaznajomił Walne Zebranie szczegółowo z pracami Państwowej Rady Geologicznej oraz z sytuacją nauk geologicznych w Polsce, które dzięki życzliwemu poparciu Rządu rozwija się pomyślnie.

Walne Zebranie postanowiło podwoić wkładkę członkowską do 400 zł rocznie.

Następny Zjazd postanowiono zwołać w r. 1949 do Dąbrowy Górniczej dla zapoznania się z karbonem, permem i triasem.

sem wsch. części Zagł. Węglowego oraz zorganizować specjalną wycieczkę na Podhalę dla zapoznania się z mioceniem i plioceniem Podhala.

SPRAWOZDANIE KASOWE

za okres od dn. 1. VIII. 1947 do 30. VI. 1948.

Dochody:

Pozostałość z poprzedniego roku adm.	130.705 zł
Fundusz Min. Oświaty przeznaczony na nagrody	180.000 „
Subwencja Min. Oświaty na «Rocznik» P. T. G. .	700.000 „
Składki członkowskie	50.116 „
Ze sprzedaży wydawnictw P. T. G.	15.941 „
Pozostałość ze składek uczestników Zjazdu w r. 1947 przekazana przez Komitet Zjazdu Zarządowi Głównemu	40.677 „
Procent w P. K. O.	859 „
Różne	2.000 „
Razem	<u>1,120.342 zł</u>

Wydatki:

Nagrody	180.705 zł
Rocznik P. T. G. (druk, papier, klisze) . . .	739.892 „
Płace personelu naukowego (prace w związku z biblioteką P. T. G. i inne t. p.)	44.000 „
Płace personelu admin. (ekspedycja, sprząatanie i t. p.) :	4.950 „
Podróże służbowe (Zjazd profesorów geologii i mineralogii Wyższych szkół Technicznych, wyjazdy do Warszawy)	18.000 „
Wydatki biurowe i manipulacyjne	39.478 „
Wysyłka Rocznika P. T. G. i wymiana zagraniczna	17.236 „
Subwencja Zarządu Głównego P. T. G. na zorganizowanie Zjazdu P.T.G. w Kielcach w r. 1947	50.000 „
Wydatki Zarz. Gł. związane ze Zjazdem . . .	17.068 „
Razem	<u>1,110.624 zł</u>

Dochody	1,120.342 zł
Wydatki	<u>1,110.624 „</u>
Pozostałość	9.718 zł

Kamila Skoczylas-Ciszewska
Skarbnik P T. G.

Zestawienie kasowe
Zjazdu P. T. G. w Kielcach w r. 1947.

Dochody:

Subwencja Zarz. Gł. P. T. G. na organizację Zjazdu	50.000 zł
Składki uczestników Zjazdu	<u>279.540 „</u>
R a z e m	329.540 zł

Wydatki:

Wyżywienie	169.624 zł
Komunikacja (benzyna, oleje i t. p.)	65.010 „
Zakwaterowanie	29.309 „
Różne ogólne wydatki	22.920 „
Wydatki Zarz. Gł.	<u>17.068 „</u>
R a z e m	303.931 zł